

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий Інститут мистецтв

Кафедра музичної україністики та народно-інструментального
мистецтва

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ПРАКТИКА НАРОДНО-ІНСТРУМЕНТАЛЬНОГО
ВИКОНАВСТВА: ДОДАТКОВИЙ НАРОДНИЙ
ІНСТРУМЕНТ**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Освітня програма – Інструментально-виконавське мистецтво

Спеціальність 025 Музичне мистецтво

Галузь знань 02 Культура і мистецтво

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 8 від “16” 01 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Додатковий народний інструмент (акордеон, баян, сопілка)
Викладач (і)	Черепанин Мирон Васильович, Жовнір Станіслав Сергійович, Гулянич Юрій Миколайович.
Контактний телефон викладача	0956404015 – Черепанин М.В. 0506459549 – Жовнір С.С. 0950609484 – Гулянич Ю.М.
Е-mail викладача	duetconcertino@ukr.net - Черепанин М.В.; szhovnir@gmail.com - Жовнір С.С.; gulyanych.yura@ukr.net - Гулянич Ю.М.
Формат дисципліни	Очна/заочна
Обсяг дисципліни	33 кредити ЄКТС, 990год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	4 год.

2. Анотація до навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Додатковий народний інструмент» забезпечує процес музично- педагогічної освіти **бакалавр**, формує їх професійний розвиток, який є необхідним для майбутньої успішної самореалізації. Курс навчальної дисципліни «Додатковий народний інструмент» займає чільне місце серед фахових дисциплін інститутів мистецтв та музично- педагогічних факультетів, які готують спеціалістів кваліфікації «викладач музичних дисциплін». Він відображає не лише педагогічну, але передусім виконавську спрямованість формування і розвитку музично-творчих навичок, специфіка яких полягає в поєднанні різних музично- виконавських дій. Вивчення названого курсу в умовах вищого навчального закладу передбачає актуалізацію та певну інтеграцію професійних знань і комплексний розвиток спеціальних практичних вмінь та навичок студентів, необхідних для удосконалення музично-педагогічної майстерності.

Зміст дисципліни полягає в ознайомленні майбутніх фахівців із науково-теоретичними основами виконавської діяльності як виду мистецтва; формуванні широкого художнього музичного світогляду виконавця; удосконаленні технічних навичок, набутих у процесі практичних індивідуальних занять; забезпеченні методичної підготовки, необхідної для професійної діяльності виконавця, формуванні інтерпретаторських навичок у вивченні різнопланового навчально-художнього репертуару.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретичні засади виконавського мистецтва та методичні принципи формування практичних навиків діяльності виконавця.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є вдосконалення професійної підготовки майбутнього викладача музичних дисциплін в мистецьких навчальних закладах, формування у студентів умінь та навичок, що дозволяють використовувати акордеон, баян та сопілку в майбутній практичній та виконавській діяльності.

Основними цілями вивчення дисципліни є розвиток художнього мислення; формування практичних виконавських навичок; активізація творчих здібностей в різних сферах виконавської практики.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 3. Здатність працювати самостійно, виявляти ініціативу та лідерські якості.

ЗК 4. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Фахові компетентності:

ФК 1. Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.

ФК 2. Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.

ФК 3. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.

ФК 4. Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.

ФК 5. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.

ФК 6. Здатність здійснювати диригентську діяльність.

ФК 7. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.

ФК 8. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин - 180 год.;
індивідуальні	53 академічних годин.
самостійна робота	127 академічних годин.

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибіркового
I-VIII	025 Музичне мистецтво	I-IV	Цикл професійної підготовки

Тематика навчальної дисципліни <i>Ознайомлення з основами акомпанементу</i>		
Тема	кількість год.	
	Індивід. заняття	сам. роб
Тема 1 Постановка рук, правильна посадка. Гра вправ, гам та етюдів.	10	
Тема 2. Розвиток навичок ескізного опрацювання твору.		10
Тема 3. Робота надрізножанровим репертуаром.		20
Тема 4. Самостійне опрацювання оригінальних творів з репертуару ДМШ	20	
Тема 5. Розвиток практичних навичок читання з листа і ескізного опрацювання творів		25

Тема 6. Оволодіння інструментом та основними принципами звуковидобування	5	
Тема 7. Виховання: ритмічної чіткості		10
Тема 8. Виконання штрихів в межах легато, нон легато, стакато; динаміки в межах pp, p, mp, mf, f, ff	5	
Тема 9. Досягнення загальної технічної бездоганності та легкості виконання		15
Тема 11. Практичні навички виконання оригінального дитячого репертуару		15
Тема 12. Підготовка до заліку та екзамену	8	
Тема 13. Самостійне вивчення різнохарактерних п'єс, виконання всіх текстових вказівок		15
Тема 14. Робота над окремими технічно складними фрагментами		17
Тема 15. Досягнення сценічно-виконавської готовності до виступу	5	
ЗАГ.: 180	53	127

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Перевірка знань проводиться у вигляді семестрових заліків та екзаменів, на яких студентам належить виконати 2–3 твори згідно вимог. Також на підсумкових заняттях проводиться перевірка навичок оволодіння інструментом. В кінці курсу навчання проводиться <i>екзамен</i>.</p> <p>Максимальна кількість балів – 100, з яких 50 – це найвищий бал за екзамен, а інші 50 балів розподіляються на 2 проміжні контрольні заняття. Виконання оцінюється за наступними критеріями:</p> <p>Своєчасність виконання – 5 балів Повний обсяг виконання – 5 балів Якість виконання – 5 балів Креативний підхід – 5 балів Ініціативність – 5 балів Максимальна підсумкова оцінка – 25 балів.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	Здача всіх проміжних етапів контролю
Підсумковий контроль	Перевірка знань проводиться у вигляді семестрових заліків та екзаменів, на яких студентам належить виконати 2–3 твори згідно вимог.

7. Політика навчальної дисципліни

<ol style="list-style-type: none">1. Письмові роботи – не передбачено.2. Академічна доброчесність - це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими повинні керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та наукових (творчих) досягнень. Основним завданням є сприяння формуванню навичок дотримання академічної доброчесності, осмисленню ролі академічної

відповідальності у професійному становленні, популяризації академічної етики та толерантності серед здобувачів вищої освіти. Дотримання добросовісності у навчанні означає, що студент повинен виконувати свої навчальні завдання чесно, без плагіату та інших форм обману. Також, викладачі повинні дотримуватись принципу справедливого оцінювання та не допускати будь-яких форм дискримінації або пристосування в оцінках до певних студентів.

3. Відвідування аудиторних індивідуальних занять – це систематична робота згідно сформульованого викладачем розкладу, активність та результативність роботи студента протягом уроку, оцінювання процесу та досягнутих результатів.

4. Неформальна освіта – це самостійна підготовка студента до аудиторного індивідуального заняття, відповідальність і якість виконання завдань, опрацювання й осмислення практичного та теоретичного матеріалу.

8. Рекомендована література (акордеон)

1. Вільчик Л. Альбом для дітей / Упор.: К. Жуков. – Вінниця, Нова книга, 2004. – 42 с.
2. Вірясова В. Концертні п'єси для баяна. – Дніпропетровськ: Вид.- тв. центр «Гамалія», 2007.-28с.
3. Власов В. П. Альбом для дітей та юнацтва. - Одеса, 1999. - 57 с.
4. Власов В. Естрадно-джазові п'єси / Упор.: П. Серотюк. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2004. – 20 с.
5. Горенко Л. Робота баяніста над музичним твором: методичні поради. – К.: Музична Україна, 1982. – 50 с.
6. Давидов М. Основи формування виконавської майстерності баяніста. – К.: Музична Україна, 1983. – 69 с.
7. Кошнар М. Акордеон інтернет танго. – РаєцкіТепліци, 2010. – 30 с.
8. Серотюк П. Баян відкриває світ музики // Навч.посібник для юних баяністів. - Тернопіль, 2008 – 92 с.
9. Стоянович О. 20 сербських народних кола. – Белград, 2005. – 54 с.
10. «Українські народні пісні» та «100 українських народних пісень і танців» в опрацюванні М. Різоля (К., 1971, 1972, 1988, 1991, 1993).
11. Чембержі М. Музичні картинки : п'єси для готово-виборного баяна. – К. : ПТО «Мета-Арт», 1999. – 76 с.
12. Щоденні вправи для учня-акордеоніста: метод. реком. //автор-укл. В.Зайцева. - Вінниця: Нова книга, 2005.-52с.
13. Юцевич Ю.Є. Музика : словник-довідник. Тернопіль :Навчальна книга –

Богдан, 2003.– 352 с.

8. Рекомендована література (сопілка)

- 1.Мазур Я. Буквар сопілкаря. – Київ, «Музична Україна», 1990. – 78 с.
- 2.Мазур Я. Юному сопілкарєві. – Київ, «Музична Україна», 1976. – 86 с.
- 3.Новосад Р. Сопілка. Співаник для дітей. – Варшава-Львів, ТВО «Гердан», 1991. – 31 с.
- 3.Чеботар Д. Школа гри на сопілці – повздовжній флейті. – Київ, 1995. – 94 с.
- 4.Деревій Р. Буквар сопілкаря. Друкований рукопис.
- 5.Кудрик Б. Народні пісні в легкому укладі. Львів, 1937. – 15 с.
- 6.Павленко Л. Павленко Ю. Сопілкар. Перші кроки. Клавір. – Черкаси, 2019. – 36 с.
- 7.Піров І. Як заграє сопілонька. – Мукачево, 2010. – 120 с.
- 8.Віхренко. В. Навчальний курс гри на сопілці. Друкований рукопис.

Викладач

проф. Черепанин М. В.